

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Режисура одноактної хореографічної вистави:

теоретично-практичний аспект»

здобувачки ступеню доктора філософії з галузі знань

02 Культура і мистецтво за спеціальністю 024 Хореографія

Лань Оксани Богданівни

1. Актуальність теми дисертації

Грунтовне дослідження сучасного хореографічного мистецтва є очевидним, аналізувати останні тенденції та явища, систематизувати та осмислити накопичений досвід провідних хореографів – це науково-практична потреба для розвитку мистецтва хореографії. Нові технології танцю, нові форми сценічного мистецтва та синтез різних видів мистецтв спонукали до нових способів творення хореографічних вистав, які утворились завдяки експерименту та новаторському погляду на мистецтво танцю. Різноманіття можливостей хореографічної режисури збагачено використанням принципів режисури видовищних мистецтв. Це потребує переосмислення поглядів на процес створення хореографічного твору, зокрема на режисуру одноактної хореографічної вистави у її нових конфігураціях (балет-перформанс, танцювальна вистава тощо), дослідивши інтеграцію нових режисерських прийомів в хореографії, а саме сценарно-режисерського ходу, прийомів монтажу, використання імпровізації та перформансної сценічної дії. Окреме місце займає процес створення одноактної хореографічної вистави групою авторів-хореографів та специфіка їхньої взаємодії у втіленні задуму колективного творчого проекту. Визначення ключових навичок, що допомагають творчому колективу співавторів створити особливий ідейно-тематичний та емоційний зміст одноактної хореографічної вистави також потребує окремої уваги та ґрунтовного наукового осмислення. Тему дисертаційного дослідження сформовано на основі аналізу практичного досвіду хореографів України (з 90-х років ХХ ст. до 20-х років ХХІ ст.), творчих робіт кафедри режисури та хореографії факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка та авторського досвіду щодо створення нових форм хореографічного твору та специфіки його режисури.

Тему дисертації затверджено на засіданні Вченої ради Львівського національного університету імені Івана Франка, протокол № 2/12 від 29 грудня 2020 р., та уточнено на засіданні Вченої ради Львівського національного університету імені Івана Франка, протокол №63/3 від 27 березня 2024 р.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямками університету та кафедри

Дисертація виконана у рамках затверджених тем наукової роботи кафедри режисури та хореографії факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка:

«Парадигма хореографічного мистецтва в світі та Україні (танцювальна культура, хореографічна педагогіка, систематика, взаємодія з культурно-історичними факторами)» терміном 2020–2022 рр. Державний реєстраційний номер: 0120U101781;

«Хореографічне мистецтво як складова художньої культури України та світу (відновлення хореографічної спадщини, подолання наслідків тоталітарних режимів, формування новітніх поглядів на хореографію в Україні)» терміном 2023–2026 рр. Державний реєстраційний номер: 0123U101589.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Дисертація є самостійно виконаною науковою роботою, в якій вперше у галузі 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 024 «Хореографія» запропоновано впровадження сценарно-режисерського ходу та способу монтажу, а також перформансних дій та імпровізації, в режисуру одноактної хореографічної вистави як засобів творення нової хореографічної форми. Досліджено особливості колективного творчого процесу створення спільного хореографічного проекту та визначено необхідні soft skills молодого хореографа XXI ст. в умовах колективної творчості, що формується в мистецькому просторі України. Теоретично-практичні положення, узагальнення, концепції та висновки дослідження належать авторці дисертації. Усі наукові публікації, що стосуються теми дослідження є одноосібними.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором вирішень, висновків, рекомендацій

Отримані результати мають обґрунтовану і достовірну основу, оскільки ґрунтуються на аналізі значної кількості фактичного матеріалу, обробленого відповідно до методологічних принципів визнаних теоретиків у галузі хореографії, а також на основі досліджень у суміжних галузях, таких як режисура, сценічне мистецтво та інші. Результати дослідження були представлені у вигляді доповідей на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, семінарах-практикумах, а також опубліковані у збірниках конференцій, міжнародних журналах та у фахових виданнях.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру

Ця дисертаційна робота є комплексним дослідженням в хореології, яке розкриває актуальне наукове та практичне завдання режисури одноактної хореографічної вистави.

Вперше:

- окреслено новітні конфігурації одноактної хореографічної вистави (кінця ХХ – початку ХХІ ст.) та охарактеризовано найбільш використовувані форми;

- виокремлено основні засоби застосування сценарно-режисерського ходу, а також прийомів перформансної дії, як сполучної ланки між епізодами в сценарії одноактної хореографічної вистави;

- доведено особливості тематично-проблемного підходу створення сценарію хореографічних вистав;

- запропоновано нові застосування специфічних видів монтажу у втіленні одноактної хореографічної вистави.

- розширено наукові напрацювання щодо осмислення проблематики процесу створення танцювальної вистави в умовах колективної творчості авторів-хореографів.

Системно розглянуто генезису виразних засобів формування одноактної хореографічної вистави ХХ – початку ХХІ ст.;

Розглянуто особливості поширення форми одноактної хореографічної вистави у хореографічному мистецькому просторі України;

Уточнено особливі soft skills молодого хореографа в аспекті розвитку його світогляду та в умовах колективної творчості в мистецьких середовищах України;

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації

Аналіз кількості наукових публікацій, повноти опублікування результатів дисертації та особистого внеску здобувача до всіх наукових публікацій, засвідчив, що результати дослідження отримані автором самостійно та повною мірою відображені у публікаціях.

За темою дослідження опубліковано 15 (п'ятнадцять) публікацій: 4 (чотири) у фахових виданнях України (категорія Б); 9 (дев'ять) у інших виданнях та збірниках матеріалів конференції; 2 (два) навчальні посібники.

З них відповідно до вимог п. 8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії»,

затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, зараховано 4 публікації:

1. Лань О.Б. Особливості досягнення консенсусу у виборі теми хореографічної вистави групою студентів-авторів. *Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський зб. наук. пр. молодих вчених*. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика». 2020. Вип. 35. Т. 3. С. 4–10. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/35-3-1>

2. Лань О.Б. Художнє кредо балетмейстера як наслідок його світогляду в контексті створення хореографічного образу. *Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка: збір. наук. праць. Серія: Мистецтвознавство*. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. № 14. С. 137–144. URL : https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/Visnyk_14.pdf

3. Лань О.Б. Образ Шевченка-лірика в одноактному балеті «Музи генія». *Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка: збір. наук. праць. Серія: Мистецтвознавство*, 2014. № 15. С. 177–181. URL : https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/Visnyk_15.pdf

4. Лань О.Б. Soft skills сучасного молодого балетмейстера необхідні для створення колективного творчого проекту. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. № 204. С. 178–184. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-204-178-184>

7. Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

Навчальні посібники:

5. Лань О. Б. Мистецтво балетмейстера: хореографія великої форми: навчально-методичний посібник. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. 180 с.

6. Лань О. Б. Методи режисури видовищно-театралізованих заходів у хореографії: методична розробка. З досвіду роботи народного художнього колективу «Модерн-балет та школа-студія сучасного танцю «АКВЕРІАС». Львів: «Камула», 2019. 52 с.

Статті в закордонних періодичних виданнях:

7. Лань О. Б. Аспекти створення колективного творчого продукту – хореографічної вистави. Scientific and pedagogical internship «*European educational values and ways to improve culture and arts education*»: Internship proceedings. September 6 – October 17, 2021. Wloclavek. Republic of Poland: «Baltija Publishing», 2021. P. 20–24.

8. Lan Oksana. Social Dances XXI century in Modern Psychological Aspect. *Transformations in Contemporary Society: Humanitarian Aspects*. Monograph.

Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2017; С. 152 – 160.

9. Лань О. Втілення сучасних прийомів перформансу в практиці режисури одноактного балету. *Lwowsko-Rzeszowskie Zeszyty Naukowe (Львівсько-Ряшівські наукові зошити) Kultura – Sztuka – Edukacja – Terapia w perspektywie interdyscyplinarnej*. Rzeszów – Львів : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. W. № 2, 2014. S. 232–240

10. Лань О. Б. Режисура хореографічних творів: окреслення дослідницьких напрямків. Collection of scientific papers SCIENTIA. With proceedings of V International scientific and theoretical conference «Sectoral research XXI characteristics and features». February 3, 2023. Chicago, USA. С. 243–245. DOI: <https://doi.org/10.36074/scientia-03.02.2023>

<https://previous.scientia.report/index.php/archive/issue/view/03.02.2023>

Статті в інших виданнях України:

11. Лань О. Б. Психологічні та педагогічні особливості створення танцювальної вистави у виконанні дітей (досвід Народної школи-студії сучасного танцю «Акверіас»). *Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту: навчально-методичний посібник* [упорядник О. Плахотнюк]. Львів: СПОЛОМ, 2018. Ч. II. С. 243–250.

12. Лань О. Б. Стилiстичні особливості хореографічної лексики балету-інсталяції «Дон Жуан з Коломиї». *Сучасне хореографічне мистецтво: підґрунтя, тенденції, перспективи розвитку: навчально-методичний посібник* [упорядник О. Плахотнюк]. Львів: СПОЛОМ, 2018. Ч. II. С. 101–110.

13. Лань О. Б. Актуальність втілення прийомів сучасного перформансу в практиці режисури одноактного балету. *Сучасне хореографічне мистецтво: підґрунтя, тенденції, перспективи, тенденції розвитку: навчально-методичний посібник*. [упорядник О. Плахотнюк]. Львів: СПОЛОМ, 2016. С. 121–129.

14. Лань О. Створення хореографічного образу балетмейстером з використанням надбання К. С. Станіславського та В. І. Немировича-Данченка. *Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Київ, 19 травня 2015 р. Київ: НАКККіМ, 2015. С. 51–58

15. Лань О. Практика режисури одноактного балету з використанням прийомів сучасного перформансу. *Виховний та мистецький вплив сучасного хореографічного мистецтва на розвиток творчих здібностей молоді: тенденції та перспективи розвитку. Методичний посібник* [упорядник О. Плахотнюк]. Львів: ЦТДЮГ, 2014. С. 50–62.

8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати

Теоретично-мистецьке значення дослідження полягає у систематизації понять та нових конфігурацій одноактної хореографічної вистави, у визначенні концепції нових режисерських стратегій, використовуючи категоріально-понятійний апарат режисури видовищно-театралізованих заходів. Результатами дослідження можна послуговуватися для теоретичного осмислення балетмейстерського мистецтва та використовувати у роботі над створенням різножанрових критичних праць у галузі «Культура і мистецтво».

9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі, де вони можуть бути застосовані

Практична цінність дослідження Лань О. Б. полягає у застосовуванні запропонованих режисерських прийомів (сценарно-режисерського ходу, принципу монтажу, імпровізації та використання перформансної дії) у створенні нових неповторних синтезованих форм та моделей, що допомагають трансформувати та розвивати хореографічне мистецтво України на фаховому професійному рівні і сприяють його інтеграції у європейський простір. Крім того, результати дослідження цієї наукової роботи можуть використовуватися для реалізації творчих проектів мистецьких осередків, а також комплексно або частково застосовуватись в освітніх компонентах «Мистецтво балетмейстера», «Режисура хореографічних творів», «Організація та режисура заходів у хореографії» та інших дисциплін освітніх програм зі спеціальностей «Хореографія» та «Сценічне мистецтво» у навчальних закладах різних освітніх рівнів.

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення

Дисертація за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам МОН України.

Дисертацію заслухано та обговорено на науковому семінарі кафедри режисури та хореографії Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол №7 від 17.04.2024 року). В процесі обговорення дисертації суттєвих зауважень, які стосуються суті роботи, не було.

Загальний висновок про відповідність роботи вимогам та підсумок по публікаціях.

На основі вищесказаного можна зробити такі висновки щодо поданої дисертаційної роботи:

1. За актуальністю обраної теми, обсягом, достовірністю та рівнем апробації отриманих результатів, науковою новизною, обґрунтованістю висновків, практичною цінністю дисертаційна робота «Режисура одноактної хореографічної вистави: теоретично-практичний аспект» *відповідає* вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» та п. 6 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (з наступними змінами).

2. Дисертація *відповідає* спеціальності 024 «Хореографія» (галузь знань 02 «Культура і мистецтво»).

3. Наукові праці Лань Оксани Богданівни, опубліковані за результатами дисертаційної роботи, за кількістю та якістю *відповідають* пп. 8-9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (з наступними змінами).

4. Дисертація «Режисура одноактної хореографічної вистави: теоретично-практичний аспект» Лань Оксани Богданівни *рекомендується* для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

Голова засідання наукового семінару,
академік Національної академії наук України,
професор, в.о. завідувача кафедри
режисури та хореографії
Львівського національного університету
імені Івана Франка

Федір СТРИГУН

« 25 » 04 2024 року

Підпис проф. Федора СТРИГУНА засвідчую.

Вчений секретар
Львівського національного
університету імені Івана Франка,
доц.

Ольга ГРАБОВЕЦЬКА